

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА: МОВА І ЛІТЕРАТУРА (РОСІЙСЬКА)»

другого рівня вищої освіти
на здобуття освітнього ступеня *магістр*
за спеціальністю 014 Середня освіта
предметною спеціальністю 014.02 Мова і література (російська)
галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Кваліфікація: Магістр освіти з мови і літератури.
Учитель російської мови і світової літератури

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ ІДГУ
Голова вченої ради
_____ Я. В. Кічук
(протокол № __ від «__» _____ 20__ р.)

Освітня програма вводиться в дію з __ 20 __ р.
Ректор _____ Я. В. Кічук
(наказ № __ від «__» _____ 20__ р.)

Ізмаїл – 2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

1.1 Рада з якості вищої освіти ІДГУ

протокол №__ від «__» _____ 20__ р.

Голова ради з якості вищої освіти ІДГУ _____ (Кольцун Н.М.)

2. Вчена рада факультету іноземних мов _____

протокол №__ від «__» _____ 20__ р.

Голова вченої ради факультету _____ (Шавловська Т.С.)

3. Рада з якості вищої освіти факультету іноземних мов _____

Голова ради з якості вищої освіти факультету _____ (Рябушко С.О.)

4. Кафедра загального мовознавства, слов'янських мов та світової літератури _____

протокол №__ від «__» _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (Шевчук Т.С.)

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою кафедри загального мовознавства, слов'янських мов та світової літератури у складі:

1. Гарант освітньої програми – Топчий Л.М., кандидат філологічних наук, доцент;
2. Шевчук Т.С., доктор філологічних наук, професор;
3. Глушук С.В., кандидат педагогічних наук, доцент;

Інформація про зовнішню апробацію:

Рецензент – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри слов'янської філології Резніченко Н.О., Херсонський державний університет.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності

014 Середня освіта (Мова і література (російська))

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Ізмаїльський державний гуманітарний університет, факультет іноземних мов, кафедра загального мовознавства, слов'янських мов та світової літератури
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр, кваліфікація – магістр освіти з мови і літератури. Учитель російської мови і світової літератури
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня вищої освіти «Середня освіта: мова і література (російська)»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом одиничний, обсяг освітньої програми 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Акредитована 2018 р.
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня бакалавра або спеціаліста
Мова(и) викладання	Українська, російська
Термін дії освітньої програми	До 01 липня 2023
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://idgu.edu.ua/ects
2 – Мета освітньої програми	
Програма призначена для підготовки фахівців, які здійснюватимуть дослідження та викладання російської мови та літератури відповідно до сучасних світових стандартів; які здатні розв'язувати завдання різної складності у філологічній галузі та забезпечувати та будувати свою діяльність на основі креативного підходу. Мета програми - надати студентам ґрунтовні знання в галузі філології для виконання типових професійних завдань, пов'язаних зі здійсненням навчально-виховної, науково-методичної та організаційної діяльності в різних типах середніх та вищих навчальних закладів на основі домінуючого фактору євроінтеграції.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь) знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності)	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка, Спеціальність: 014 Середня освіта Предметна спеціальність 014.02 (Мова і література) (російська)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Вища освіта в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка / спеціальні знання у сфері лінгвістичних та літературознавчих наук. Орієнтація на розвиток методологічних, діяльнісних та комунікативних компетенцій, необхідних для розуміння системи наукових теорій, концепцій, гіпотез, категорій, методів.
Особливості програми	Програма містить теоретичну і практичну складові,

	<p>базується на новітніх підходах у вивченні філологічної науки, забезпечує успішну мовознавчу, літературознавчу, лінгводидактичну та дослідницьку діяльність; сприяє професійному зростанню з метою набуття нових знань, умінь як елементів для корегування, модернізації й удосконалення традиційних методик та впровадження інноваційних технологій навчання відповідно до завдань сучасної освіти.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Відповідно до Класифікатора професій ДК003: 2010 магістр може посідати первинні посади, а саме:</p> <p>232 Викладач середніх навчальних закладів 2310.2 Викладач вищого навчального закладу 2443.1 Молодший науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади) 2444.1 23667 Науковий співробітник(філологія, лінгвістика та переклади) 2444.2 24316 1 Перекладач 2451.224540 18 Редактор літературний 2444.2 Філолог 2444.1 Філолог-дослідник</p>
Подальше навчання	Продовження навчання за третім освітньо-науковим рівнем вищої освіти.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-пошукове, інтерактивне, контекстне навчання (диспути, дискусії, круглі столи, презентації). Викладання мови та літератури із застосуванням сучасної методології та інформаційних технології. Проблемно-орієнтоване навчання, навчання через науково-дослідну та науково- педагогічну практики.
Оцінювання	<p>Система оцінювання – у відповідності до « Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС», затвердженого вченою радою ІДГУ від 02.03.2016 р. (зі змінами, внесеними у 2018 р.) за чотирибальною національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); дворівневою національною шкалою (зараховано/незараховано) та 100-бальною шкалою.</p> <p>Форми контролю результатів навчання здобувачів: поточний, проміжний (модульний) і підсумковий(семестровий), відстрочений, ректорський контроль якості, захист практик, атестаційний екзамен, захист кваліфікаційної роботи.</p>
6 - Програмні компетентності	

<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність самостійно розв'язувати складні спеціалізовані завдання й практичні проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, що передбачає застосування сучасних теорій і методик освітніх наук, проведення досліджень, здійснення інновацій, і характеризується комплексністю й визначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в середній та вищій школі.</p>
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здібність планувати та управляти часом. ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 4. Спроможність спілкуватися рідною та іноземною мовами як усно, так письмово. ЗК 5. Знання предметної галузі та розуміння професії. ЗК 6. Здатність генерувати різні ідеї, виявляючи креативність ЗК 7. Здібність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 9. Спроможність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 10. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми з відповідною аргументацією. ЗК 11. Здатність проведення філологічних досліджень на належному рівні. ЗК 12. Цінування і повага різноманітності та мультикультурності світу й керування у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва</p>
<p>Спеціальні компетентності спеціальності (СК)</p>	<p>СК 1. Здатність використовувати у професійній діяльності спеціальні знання загальних і часткових теорій мовознавства та літературознавства, наукових шкіл і напрямів філологічних досліджень. СК2. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для розв'язання професійних завдань. СК 3. Володіння основними поняттями, концепціями і фактами сучасної мовознавчої та літературознавчої науки. СК 4. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства. СК 5. Вміння застосовувати на практиці теоретичні знання з лінгвістики, літературознавства, загальні та спеціальні методи філологічного дослідження. СК 6. Здатність системно опанувати російський літературний процес к. ХХ-ХХІ ст., визначати основні його закономірності, жанрову природу творів, стильові особливості творчості митців слова; засвоїти теорію літератури. СК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень. СК 8. Вміння застосовувати трансфер академічних знань і академічних досліджень у прикладних освітніх технологіях та</p>

	<p>соціокультурної діяльності.</p> <p>СК 9. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного та літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.</p> <p>СК 10. Володіння специфікою сучасних технологій навчання та викладання у вищій школі.</p> <p>СК 11. Застосування сучасних інноваційних технологій навчання у процесі викладання російської мови та літератури.</p> <p>СК 12. Володіння навичками професійної інформаційної діяльності щодо аспектів викладання російської мови та літератури у вищій школі.</p> <p>СК 13. Знання сучасних тенденцій розвитку національної школи, завдання профільного навчання учнів, методики профільного навчання з російської мови та літератури в старшій школі..</p> <p>СК 14. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах</p> <p>СК 15. Здатність використовувати інструменти інших гуманітарних наук відповідно до наукового проекту</p>
--	---

7 - Програмні результати навчання (ПРН)

- ПРН 1.** Знання методики викладання російської мови та літератури в різних типах вищих та середніх навчальних закладів.
- ПРН 2.** Знання сучасних наукових методів філологічних досліджень, достатня підготовка для проведення науково-дослідницької роботи в галузі філологічних наук.
- ПРН 3.** Використання набутих лінгвістичних знань у практиці міжособистісного спілкування; уміння комунікувати у колективі на основі взаємоповаги й партнерства; правильно обирати потрібні комунікативні стратегії в полі мовному регіоні та в міжнародному полікультурному середовищі.
- ПРН 4.** Розуміння необхідності дотримання та захисту прав інтелектуальної власності.
- ПРН 5.** Знання правових та етичних норм, які регулюють відносини між людьми в професійних колективах.
- ПРН 6.** Вільне володіння державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації.
- ПРН 7** Володіння фундаментальними знаннями в галузі філології (теорії лінгвістичних вчень, комунікативні стратегії та основні тенденції російської мови; основні концепції, праці гуманітарних наук та їх видатні представники).
- ПРН 8.** Здатність використовувати професійно-профільовані знання, уміння й навички, досліджувати мовні та літературні явища, вирішувати практичні завдання в галузі філології.
- ПРН 9.** Здатність коригувати та прогнозувати свою навчально-виховну роботу.
- ПРН 10.** Вміння проводити науково-методичну та організаційно-методичну роботу із запровадження у навчальний процес нових інформаційних технологій навчання російської мови та літератури, в тому числі інтенсивних методів навчання, індивідуалізованого навчання тощо.
- ПРН 11.** Уміння визначати соціальні функції філолога в нових умовах, встановлювати ефективну комунікацію з представниками інших гуманітарних та природничих наук.
- ПРН 12.** Уміння застосовувати нові ідеї, пропозиції, освітні практики з метою цілеспрямованого вдосконалення, безперервного і самоорганізованого навчання.
- ПРН 13.** Володіння технікою діагностики особистості з використанням тестових завдань як важливого дослідницького інструменту.
- ПРН 14.** Здатність демонструвати, паралельно виділяючи аналогії, розмаїття та зв'язки між основними мовними та літературними процесами.

ПРН 15. Уміння здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого та літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формувати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 16. Вміння працювати з комп'ютерною технікою та ефективно використовувати її для обробки матеріалів і результатів досліджень у галузі філології.

ПРН 17. Вміння користуватися науковою літературою, аналізувати матеріал академічних підручників та навчальних посібників з російської мови та літератури для різних типів вищих та середніх навчальних закладів з метою виявлення його наукової вірогідності, методичного значення та прогнозування можливих труднощів у засвоєнні навчальних програм.

ПРН 18. Здатність обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 19. Уміння формувати судження про використання знань, умінь, навичок у галузі теорії і практики дослідження мовних явищ для освоєння теоретичних основ і методів сучасної лінгвістики.

ПРН 20. Уміння планувати, організовувати, здійснювати та презентувати дослідження в конкретній філологічній галузі.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>В реалізації програми беруть участь штатні науково-педагогічні працівники, які працюють у закладі освіти і мають науковий ступінь та вчене звання: доктор філологічних наук, професор, кандидати філологічних наук, доценти, кандидат педагогічних наук, доцент; за можливості залучаються закордонні фахівці.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації, в тому числі закордонні.</p> <p>Склад групи забезпечення відповідає вимогам: частка науково-педагогічних працівників з науковим ступенем та / або вченим звання становить понад 60 відсотків; частка викладачів, які мають науковий ступінь доктора наук та / або вчене звання професора, - понад 20 відсотків загальної кількості членів групи забезпечення.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - навчальні корпуси; - гуртожитки; - спеціалізовані кабінети, лабораторії; - комп'ютерні класи; - пункти харчування; - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - мультимедійне обладнання; - спортивний зал, спортивні майданчики.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - офіційний веб-сайт ІДГУ: idgu.edu.ua; - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - необмежений доступ до Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - навчальні та робочі плани; - графіки навчального процесу; - навчально-методичні комплекси дисциплін; - навчальні та робочі програми дисциплін; - доступ до баз даних наукових періодичних видань; - електронні освітні ресурси на основі платформ

	<p>дистанційного навчання MOODL та Google Suite for Education;</p> <ul style="list-style-type: none"> - автоматизовані системи управління освітнім процесом; - дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів; - програми практичної підготовки; - методичні рекомендації щодо написання кваліфікаційної (магістерської) роботи; - критерії оцінювання рівня підготовки; - методичні матеріали для проведення атестації здобувачів вищої освіти; - пакети комплексних контрольних робіт.
9–Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників у вітчизняних ВНЗ за загальними та спеціальними програмами. Академічна мобільність здійснюється за угодами між ІДГУ та закладами вищої освіти України
Міжнародна кредитна мобільність	Не передбачено
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе

2.Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни (курсіві проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Теорія лінгвістичних досліджень	4	екзамен
ОК 2	Сучасні освітні технології	4	залік
ОК 3.	Закономірності розвитку сучасної світової літератури	4	екзамен
ОК 4.	Основні тенденції в сучасній російській мові	5	екзамен
ОК 5.	Загальне мовознавство	4	екзамен
ОК 6.	Методика навчання російської мови у старших класах	4	екзамен
ОК 7.	Теорія літератури	4	залік
ОК 8	Комунікативні стратегії російської мови	6	екзамен

ОК 9	Курсова робота з методики навчання російської мови або світової літератури та методики їх навчання	1	захист (екзамен)
ОК 10	Виробнича (науково-педагогічна) практика	18	захист практики
ОК 11	Підготовка кваліфікаційної роботи	12	захист
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		66	
Вибіркові компоненти ОП			
<i>Вибірковий блок (вільний вибір студента)</i>			
Загальний обсяг вибірових компонентів:		24	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

1 семестр	11 семестр	111 семестр
ОК 1 Теорія лінгвістичних досліджень 4	ОК 5 Загальне мовознавство 4	
ОК 2 Сучасні освітні технології 4	ОК 6 Методика навчання російської мови у старших класах 4	
ОК 3 Закономірності розвитку сучасної світової літератури 4	ОК 4 Основні тенденції в сучасній російській мові 5	
ОК 8 Комунікативні стратегії російської мови 6		
ОК 7 Теорія літератури 4	Курсова робота з російської мови або світової літератури та методики їх навчання 1	Виробнича (науково-педагогічна) практика 18
Дисципліни вільного вибору 8	Дисципліни вільного вибору 16	Підготовка кваліфікаційної роботи 12
Разом 30	Разом 30	Разом 30

Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і література) (російська) проводиться у формі атестаційного екзамену та захисту кваліфікаційної роботи, завершується видачею документу встановленого зразка про

присудження ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр освіти з мови і літератури. Учитель російської мови і світової літератури.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11
ЗК1	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК2		*	*		*	*	*		*	*	*
ЗК3	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК4	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК5	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК6		*	*	*	*	*				*	*
ЗК7	*	*	*	*	*			*	*	*	*
ЗК8	*	*		*					*	*	*
ЗК9		*	*		*	*	*				
ЗК10	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК11	*	*	*		*	*	*		*	*	*
ЗК12		*	*		*	*	*		*	*	*
СК1	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*
СК2				*			*	*	*	*	*
СК3				*			*	*		*	*
СК4	*	*	*	*	*			*		*	*
СК5				*		*		*	*	*	*
СК6				*			*	*	*	*	*
СК7	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*
СК8			*		*		*				
СК9	*	*				*	*				
СК10										*	
СК11					*	*	*	*	*	*	
СК12				*	*	*		*	*	*	
СК13	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*
СК14	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*
СК15	*	*	*				*	*	*	*	*

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11
ПРН1			*		*	*	*				
ПРН2	*			*	*	*	*	*			*
ПРН3		*	*		*	*	*	*			*
ПРН4		*	*		*	*	*				
ПРН5	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН6	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН7		*	*	*		*	*	*	*	*	*
ПРН8			*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН9	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН10				*		*	*	*	*	*	*

ПРН11	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН12		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН13						*	*		*	*		
ПРН14	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН15	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН16		*	*	*	*	*		*	*		*	
ПРН17	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН18	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН19				*		*	*	*		*		
ПРН20	*		*		*	*	*	*				